

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci ludimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Quis epistolæ character ex Erasmo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

rum bene cupientibus, & nō multo post, breuiuscula occupato, sus-
cator curioso. Priscis uerbis antiquario, blandior amico, licētor fas-
miliari, asperior improbo. Et tandem concludit. Qui unā quandā
sermonis formā huic generi tribuere conantur. hi non solū inanem
sed etiam ridiculam operā sumunt.

Quis epistolę character ex Erasmo.

Desyderius Erasmus roterodamus amēnissimo ingenio & theolo-
gus & orator, de quo uerissime dici pōt. Maior in exiguo regnabat
corpore uirtus, uidei mihi de arte epistolari inter ceteros doctissime
scriptitasse. ideo libētius sum eius q̄ aliorū aut mea deniq; p̄cepta
cōplexus. Ait itaq; Qui in epistolis unūquēpiā characterē aut req̄-
runt aut p̄scribunt (id quod ab eruditioribus etiā uideo factū) n̄m̄
hi nimirū de re prope in infinitum uaria nimis agere uidentur, neq;
multo minus absurde facere q̄ sutor si omni pedi crepidas eadem
forma uelit consuere. hęc multis probat. Tum ex Cice. Seneca Hie-
ro. alijsq; q̄ epistolas ī uolumina usq; porrectas scripserūt nōn ullas
deridet eos qui magicā quandā breuitatē in epistolis seruandā p̄-
dicant ex Seneca dicēte in epi. xv. Sed ne epistolę modū excedā que
non debet sinistrā manū legentis implere in aliū diem hanc litē cum
dialecticis differā. hęc ille. qui sinistrā manū legentis impleri signifi-
cat, quū longior fuerit epistola, tunc em̄ & dextera & sinistra teneri
necesse est. Quid (inquit Erasmus) si mihi argumentū amplum & co-
piosum obiectū erit, tu nihilominus me circulū. istū tuū magicum
egredi uetabis. Post multa subdit. Neq; interim ulla epistola nō bre-
uis uidebit, in qua p̄ter argumētū dispendiū nihil adimere possis,
sed ante dixit. Neq; hęc dixerim q̄ eos probem q̄ ridicule copiā as-
sectantes emēdicatis uoculis, & male consultis epistolā infartūt. Con-
tra eos q̄ epistolā illaboratā esse uolūt, ne lucernā oleat. sic dicit Eras.
Istorū ꝑo literę nō lucernā olēt, sed hircum. Quis porro adeo est de-
mens q̄ non eas literas optimas esse iudicet, q̄ sunt omni arte, curaq;
elucubrātę, ac elaboratę. post cōpluscūla sic cōcludit. Scribito q̄d
in buccā uenerit, sed ita ut ad Atticū fecit. Cice. De grauitate epistolę
statim subdit. Ham illōs qui epistolarū figurā quotidiano sermoni
q̄ p̄ximā esse oportere contendunt, uel una Ciceronis epistola ad
Octauiū scripta facile cōuicerit, q̄ nō ad orōnis modo pcellas attol-
litur, sed in tragordiā usq; exit &c. Cōcludit Eras. Efferuescet ergo uif
in tragicā usq; uociferationē ep̄la si qñ res ita exostulabit, sumetq;
ampullas & sesquipedalīa uerba. Neq; maximis de rebus perinde
ut de macerandis salsamentis, & holeribus coquendis loquet. Ceterū

rum in mediocribus argumētis non displicebit atticismus, ita si sermo ueluti e fonticulolympidis aquis leniter fluat, non ueluti sentina sordes trahat. Magis noicenda q̄ nota scribas, si breuis esse cupis ita rerū pones exitus, comico illo artificio, ut ex ijs quę præcellerunt cōijciātur. Eius ad quē scribimus epistolę argumentū recensere sup sedebimus, sed id nostris ex argumētis diuinandū relinquemus. Qd̄ genus sunt illa, quę narras. Antonius episcopus quē Lupo cōmissisti quod de filię partu scribas, uoluptatē mihi magnā nuncias, aliter angelus Politianus suo quodā insituto interim factitauit. Alibi cōcludit Erasmus sic, Ex omni authorū genere qui purissimā romani sermonis uim et suppellectilē cōparemus, quę si suppetet artē in epistola nō admodū esflagitabimus, si deerit, risum etiā mouebit artis affectatio. hęc Erasmus. Sunt etiā pulcherrima in epistolis adagia, modo sint rara, quę ab Erasmo planissime elucidantur, & a Vergilio Polidoro non illepide, nec non in epistolis prouerbialibus Faustii poetę in primis diuini, miro artificio colliguntur ac digerunt. Themata uel materias (ut uocāt) docet dare uenustissime Erasmus, nā sumere debemus ex poetis, historicis, ceterisq; non de nugis & calceis resarciendis, ut uulgo faciūt triuiales, sed omnium pessime, quorum discipuli nūq; discūt epistolas cōponere, & plus tamē placēt inepto popello istorum nugę, q̄ quorundā doctorū seria. Verum & sua riserūt secula Meonidē. Abruptū & pene satyricū initium in ioco & in familiaribus mire delectat. ut Siccine ueterē amiculum negligis. Eho quid agis obsecro &c. Si qd̄ nō satis receptū dicturi sumus, premuniendū erit tali particula, emi tribus nūmis quos scutones nostri uocant. emi uestē quā diploida nunc dicunt &c. Itē honor sit auribus, ut ita loqr̄ &c. author est Fabius li. viij. De exordijs, narrationibus, generibus causarū, deliberatiuo, demonstratiuo et iudicali, de exemplis, ceterisq; nō dictis, ab Erasmo uel Sulpio doceri poteris, sed a nullo melius q̄ Cicerone & Quintili. totius eloq̄ntię luminibus. ideo de his nihil docebo, pauxillula ex Quintiliano dūtaxat additurus.

Ex Quintiliano quedā scitu digna.

Quintili. lib. viij. sic inquit. M. Antonius ait. A se disertos uisos esse multos, eloquentē autē neminē, disertos satis eē putat dicere q̄ oporteat. Ornate autē dicere, pprie est eloquentissimi. Eloqui est omnia q̄ mente cōceperis, pmere, atq; ad audiētes trāsferre.

Quatenus ornate loquendū Idem lib. eodē.

Non ideo tamē sola est agenda cura uerborū, occurrā em̄ necesse est uelut in uestibulo protinus apprehēsuris hanc professionē meā, resis